

РЕШЕНИЕ

№ 37

гр. Търговище, 03.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ в публично заседание на осемнадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: БИСЕРА Б. МАКСИМОВА

при участието на секретаря ЦВЕТЕЛИНА С. ТОТЕВА
като разглежда докладваното от БИСЕРА Б. МАКСИМОВА Търговско дело № 20223500900075 по описа за 2022 година

Производството е по реда на глава 32 от ГПК. Иск с правно основание в разпоредбата на чл. 86, предл. 1 от ЗЗД във връзка с чл. 309а от Търговския закон.

Постъпила е искова молба от „ПЪТИНЖЕНЕРИНГСТРОЙ - Т” ЕАД със седалище и адрес на управление: гр. Търговище, ул. “Т.М.” № 40 ЕИК *****, представлявано от изпълнителния директор Б.С.Т., против АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ с БУЛСТАТ *****, със седалище и адрес на управление град София, 1606, бул. „М.“, № 3, представлявано от председателя на управителния съвет, с която са предявени частични иски, както следва: - за сумата от 50 000 лева /петдесет хиляди лева/, като частичен иск от пълната сума от 14 903 625.53 лева /четирнадесет милиона деветстотин и три хиляди шестстотин двадесет и пет лева и петдесет и три стотинки/, представляваща възнаграждение за извършени работи по одобрени сертификати за приети работи и издадените въз основа на тях фактури по договор № РД-38-2/19.09.2019 година на АПИ и споразумение към него изх. № на АПИ 53-00-11456/08.11.2021 година, и - сумата от 30 000 лева /тридесет хиляди лева/, като частичен иск от сумата 1 328 956.18 лева /един милион триста двадесет и осем хиляди деветстотин петдесет и шест лева и осемнадесет стотинки/, представляваща обезщетение за забава върху

посочената главница за периода от деня следващ падежа на всяко от задълженията по фактурите до 03.11.2022 година.

В исковата молба се твърди, че „Пътинженерингстрой - Т“ ЕАД е участвало в открита процедура за възлагане на обществена поръчка с възложител Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/ с предмет „Определяне на изпълнител за извършване на поддържане (превантивно, текущо, зимно и ремонтно - възстановителни работи при аварийни ситуации) на републиканските пътища по обособени позиции на територията на Североизточен район, стопанисвани от АПИ, съгласно чл. 19, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата. Дружеството било обявено за изпълнител за обособена позиция № 3 - ОПУ - Търговище. Въз основа на това между „Пътинженерингстрой - Т“ ЕАД и АПИ бил сключен договор № РД-38-2/19.09.2019 година. С възлагателно писмо по договора с изх. № ВЗП-6/20.09.2019 година АПИ възложила изпълнението на договора на „Пътинженерингстрой - Т“ ЕАД. Ищецът твърди, че като изпълнител изпълнявал своите задължения по договора своевременно и качествено, като извършвал възложените със заданията конкретни видове работи. Съгласно договора извършеното се приемало със съставени и подписани от двете страни сертификати. Заплащането се извършвало въз основа на тези сертификати и издадените след приемането им фактури. В хода на изпълнението на договора възложителят АПИ започнал да забавя приемането и плащането на отчетената работа. Впоследствие поискал и прекратяването на договора. Така по искане на възложителя между него и „Пътинженерингстрой - Т“ ЕАД било подписано споразумение към договора за възлагане на обществената поръчка изх. № на АПИ 53-00-11456/08.11.2021 година. По силата на това допълнително споразумение било постигнато съгласие за прекратяване на договора. Конкретно били договорени и сроковете за приемане и заплащане на неизплатените дейности, извършени от изпълнителя.

Ищецът твърди, че в изпълнение на договора са подписани 12 броя сертификати като за всеки един от тях са издадени фактури за дължимите суми. Посочва се по коя от фактурите има частично плащане от страна на ответната агенция. В обобщение се твърди, че общият размер на вземането му по описаните сертификати и фактурите към тях е главница в размер на 14 903 625.53 лева, а общият размер на обезщетението за забава за плащането на

главницата, съгласно конкретно описаните в исковата молба периоди - в размер на 1 328 956.18 лева.

Ищецът моли съда да осъди АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ да заплати на "ПЪТИНЖЕНЕРИНГСТРОЙ - Т" ЕАД, следните суми:

- сумата от 50 000 лева /петдесет хиляди лева/, като частичен иск от пълната сума от 14 903 625.53 лева /четирнадесет милиона деветстотин и три хиляди шестстотин двадесет и пет лева и петдесет и три стотинки/, представляваща главница възнаграждение за извършени работи по одобрени сертификати за приети работи и издадените въз основа на тях фактури по договор № РД-38-2/19.09.2019 година на АПИ и споразумение към него изх. № на АПИ 53-00-11456/08.11.2021 година, ведно със законната лихва върху нея, считано от датата на предявяване на иска в съда;

- сумата от 30 000 лева /тридесет хиляди лева/, като частичен иск от сумата 1 328 956.18 лева /един милион триста двадесет и осем хиляди деветстотин петдесет и шест лева и осемнадесет стотинки/, представляваща обезщетение за забава върху посочената главница за периода от деня, следващ падежа на всяко от задълженията по фактурите, така както са посочени в исковата молба до 03.11.2022 година. Претендират се разноси в производството.

В срока по чл. 367, ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „М.“ №3, представлявана от Председателя на Управителния съвет — инж. В.А.. В отговора се излагат следните основни съображения за неоснователност на предявените искиви претенции:

На първо място, ответникът отбелязва, че в по-голямата си част по фактурите, които са предмет на главния иск по делото, са извършвани плащания до тяхното пълно или частично погасяване. Извършени са плащания до пълното погасяване на фактури с №№ ***** от 09.12.2021 г., 0000014720 от 09.12.2021 г. и 0000014723 от 09.12.2021 г. Отделно се твърди, че към 23.12.2022 г. или един ден след депозиране на настоящата искова молба са извършвани частични плащания на стойност и по отделните фактури, както следва: по фактура № 0000014721/09.12.2021 г. са заплатени 193,59 лева, като остатъчното задължение възлиза на 1742, 28 лева; по фактура № 0000014520/12.05.2021 г. са заплатени 205 946, 92 лева, като остатъчното задължение е 1 853 522, 30 лева; по фактура №

*****/09.12.2021 г. са заплатени 30 958,18 лева, като остатъчното задължение е 278 623, 58 лева; по фактура № 0000014725/09.12.2021 г. са заплатени 219 030, 45 лева, като остатъчното задължение е 1 971 274, 05 лева; по фактура № 0000014726/09.12.2021 г. са заплатени 126 952,71 лева, като остатъчното задължение е 1 142 574, 38 лева; по фактура № 0000014729/09.12.2021 г. са заплатени 153 551,63 лева, като остатъчното задължение е 1 381 964,71 лева; по фактура № *****/09.12.2021 г. са заплатени 122 509, 88 лева, като остатъчното задължение е 1 102 588, 89 лева; по фактура № 0000014731/09.12.2021 г. са заплатени 417 776,15 лева, като остатъчното задължение е 3 759 985,38 лева; по фактура №0000014784/01.02.2022 г. са заплатени 197 912,05 лева, като остатъчното задължение е 1 781 208,40 лева.

Излагат се съображения, че с решение на Народното събрание на Република България за предприемане на действия от АПИ за осъществяване на дейностите по поддържане на републиканската пътна мрежа, прието на 20 април 2022 г., Обн. ДВ, бр. 32 от 26.04.2022 г., бил установен нов ред за извършване на плащания от страна на Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ, Агенцията/ на всички финансови задължения по договорите за извършване на поддържане (превантивно, текущо, зимно и ремонтно-възстановителни работи при аварийни ситуации), сред които попада и процесният договор. Твърди се, че вземанията, предмет на исковата претенция, попадат в обхвата на посоченото решение на Народното събрание, поради което АПИ била постановена пред класическа обективна невъзможност да изпълни задълженията си до датата на влизане в сила на решението на КС - 09.12.2022 г., с което решението на НС било обявено за протИ.конституционно. В този смисъл твърдят, че към настоящия казус считат за приложима разпоредбата на чл. 81, ал. 1 от ЗЗД. Поради посоченото решение на НС считат, че не са в забава за изплащане на дължимите суми. Правят се допълнителни искания и искания по доказателствата.

В срока по чл. 372, ал.1 от ГПК е постъпила допълнителна искова молба.

В нея се излага следното: Наистина има настъпили нови обстоятелства след предявяване на иска. Признават, че ответникът е извършил плащанията, описани в отговора на исковата молба в т. 1 и т. 2 от отговора. Въпреки извършените плащания, както сочи и ответникът, останалото непогасено

задължение е по-голямо от предявения от тях частичен иск, поради което поддържат предявения частичен иск от 50 000 лева за главницата. Поддържат претенцията си за сумата от 30 000 лева /тридесет хиляди лева/, като частичен иск от сумата 1 328 956.18 лева /един милион триста двадесет и осем хиляди деветстотин петдесет и шест лева и осемнадесет стотинки/, представляваща обезщетение за забава върху посочената главница за периода от деня следващ падежа на всяко от задълженията по фактурите до 03.11.2022 година. С оглед направените възражения за наличието на решение на Народното събрание, считат, че след отмяната на това решение, възражението е безсмислено. Конституционният съд многократно се е произнасял по това, че с обявяването на закон за протИ.конституционен се счита, че законът не е произвел своето действие. Това е пряка последица от залегналия в Конституцията принцип на нейното пряко приложение.

Постъпил е допълнителен отговор от ответника, в който се твърди наличието на новонастъпило обстоятелство, а именно - пълното погасяване на сумите по претендираните 12 бр. фактури. Представят извлечения от счетоводната система на АПИ (платежно нареждане № Е00984/14.02.2023 г., Аналитична оборотна ведомост за синтетична сметка/подсметка за период от 01.01.2023 до 28.02.2023 г., както и Дневник на сметка 4010/02 за същия период по всяка фактура). От същите е видно, че на 14.02.2023 г. са процедирани окончателни плащания по фактурите на обща стойност 13 273 483,97 лв., с което процесните вземания на „ПЪТИНЖЕНЕРИНГСТРОЙ-Т“ ЕАД са заплатени изцяло.

Доколкото ищецът поддържа иска за обезщетение за забава, отново посочват, че Агенцията към 03.11.2022 г. (до която дата се претендира лихва) не е изпаднала в забава за плащане на претендираните вземания, поради което считат за неоснователна и тази претенция. Пряко обвързващото АПИ решение на Народното събрание урежда реда за заплащане на вземанията, съответно откога те стават ликвидни и изискуеми, поради което считат, че забава не е настъпвала.

В съдебно заседание ищецът оттегля така предявения главен иск по чл. 79, ал. 1 от ЗЗД във връзка с чл. 266 от ЗЗД, поради което производството по този иск е прекратено с влязло към настоящия момент определение. Ищецът поддържа предявения частичен акцесорен иск и именно този иск е предмет на

разглеждане в настоящото производство.

Ответникът оспорва предявения акцесорен иск. Подробни съображения са изложени в писмена защита.

По фактите съдът съобрази следното:

Не е спорно, че между „Пътинженерингстрой - Т“ ЕАД и АПИ бил сключен договор № РД-38-2/19.09.2019 година. С възлагателно писмо по договора с изх. № ВЗП-6/20.09.2019 година АПИ възложила изпълнението на договора на „Пътинженерингстрой - Т“ ЕАД. Ищецът като изпълнител е изпълнявал своите задължения по договора своевременно и качествено, като извършвал възложените със заданията конкретни видове работи. Съгласно договора, извършеното се приемало със съставени и подписани от двете страни сертификати. Заплащането се извършвало въз основа на тези сертификати и издадените след приемането им фактури. В хода на изпълнението на договора възложителят АПИ започнал да забавя приемането и плащането на отчетената работа. Впоследствие поискал и прекратяването на договора. Така по искане на възложителя между него и „Пътинженерингстрой - Т“ ЕАД било подписано споразумение към договора за възлагане на обществената поръчка изх. № на АПИ 53-00-11456/08.11.2021 година. По силата на това допълнително споразумение било постигнато съгласие за прекратяване на договора. Конкретно били договорени и сроковете за приемане и заплащане на неизплатените дейности, извършени от изпълнителя. След депозиране на исковата молба, по която е образувано настоящото производство, ответникът е изплатил изцяло задълженията си по обсъждания договор № РД-38-2/19.09.2019 година като спорът касае дължи ли ответникът лихва за забава и ако – да, в какъв размер.

Основното възражение на ответника е свързано с постановеното от Народното събрание решение - Решение на Народното събрание за предприемане на действия от Агенция „Пътна инфраструктура“ за осъществяване на дейностите по поддържане на републиканската пътна мрежа (прието на 20 април 2022 г., обн. ДВ, бр. 32 от 26.4.2022 г. С т. 1 и т. 2 от въпросното решение Народното събрание е решило следното: „Одобрява Агенция "Пътна инфраструктура" да предприеме следните правни и фактически действия:

1. Агенция "Пътна инфраструктура" да заплати от утвърдения си бюджет

за 2022 г. 50 на сто от всички финансови задължения на Агенцията, възникнали по изпълнени дейности, сертифицирани до момента на влизане в сила на това решение, възлагани въз основа на договорите за извършване на поддържане (превантивно, текущо, зимно и ремонтно-възстановителни работи при аварийни ситуации) на републикански пътища, включително ремонти на отделни пътни участъци, ремонт на мостови съоръжения и тунели, както и да заплати 100 на сто от всички финансови задължения на Агенция "Пътна инфраструктура", възникнали по договорите за доставка и монтаж на ограничителни системи, по договорите за производство, доставка и монтаж на пътни знаци и по договорите за полагане на маркировка на територията на републиканската пътна мрежа, както и на задълженията по месечни и извънредни задания по договорите за извършване на поддържане на републикански пътища.

2. Останалите 50 на сто от всички финансови задължения на Агенцията по т. 1, възникнали по изпълнени дейности, сертифицирани до момента на влизане в сила на това решение, се извършват след решение на Народното събрание, въз основа на доклад, изготвен от междуведомствената работна група за установяване на изпълнените дейности (създадена със Заповед № РД-02-14-160 от 7 февруари 2022 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството и Заповед № ЗМФ-91 от 7 февруари 2022 г. на министъра на финансите) и становище на парламентарната Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление.

Посоченото решение е обявено за протИ.конституционно с Решение № 15 от 28 ноември 2022 г. на Конституционния съд на Република България по конст. дело № 10/2022 година (Обн., ДВ, бр. 97 от 6.12.2022 г.)

Спорът между страните е дали ответникът следва да носи отговорност за забава, ако – да, от кой момент следва да се начислява законната лихва върху просрочените задължения; какъв е нейният размер в абсолютна стойност по отношение на всички просрочени задължения.

За изясняване на тези въпроси съдът назначи съдебносчетоводна експертиза, която дава отговор на тези въпроси в няколко варианти, а именно:

1. Лихвата за забава по приложените фактури, считано от деня, следващ датата на падежа на задължението до 03.11.2022 г., като се съобразят направените частични плащания по тях, е в общ размер на **1 958 959.58** /един

милион деветстотин петдесет и осем хиляди деветстотин петдесет и девет лева и 58 ст./ лева.

2. Лихвата за забава по приложените фактури, считано от деня, следващ датата на падежа на задължението до 03.11.2022 г., като са съобразени направените частични плащания по тях и не се отчита за период на забава времето от 26.04.2022 г. до 09.12.2022 г. /във връзка с Решение №15 от 28.11.2022г./Обн., ДВ, бр.97 от 06.12.2022 г./ е в общ размер на **1 067 979.69** /един милион шестдесет и седем хиляди деветстотин седемдесет и девет лева и 69 ст./ лева.

3. Лихвата за забава по приложените фактури до 03.11.2022 г., като са съобразени направените частични плащания по тях и изчисленията са съобразно Допълнително споразумение №53-00-11456/08.11.2021 г.- т.3.2, т.3.3 и т.3.4 е **504 571.87** /петстотин и четири хиляди петстотин седемдесет и един лева и 87ст./ лева.

4. **Не се дължи лихва за забава** по приложените фактури до 03.11.2022 г., като са съобразени направените частични плащания по тях и изчисленията са съобразно Допълнително споразумение №53-00-11456/08.11.2021 г.- т.3.2, т.3.3 и т.3.4 и не се отчита за период на забава времето от 26.04.2022 г. до 09.12.2022 г.

От правна гледна точка съдът съобрази следното:

Правната регламентация на мораторната лихва се съдържа в Закона за задълженията и договорите, а по търговски сделки – в Търговския закон. Съгласно ЗЗД при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Съгласно чл. 309а. (Нов - ДВ, бр. 20 от 2013 г.) (1) Когато кредиторът е изпълнил задълженията си, а длъжникът е в забава за плащане, ако не е уговорено друго, кредиторът има право на обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата, както и на обезщетение за разноски за събиране на вземането в размер на не по-малко от 80 лева, без да е необходима покана. Кредиторът може да търси обезщетение за действително претърпените вреди и направени разноски за събиране в по-висок размер съобразно общите правила. (2) Когато е уговорено разсрочено плащане, обезщетенията по ал. 1 се дължат съответно за забавените вноски. (3) Ограничаване на отговорността по ал. 1 и 2 може да бъде уговорено само ако това не представлява явна

злоупотреба с интереса на кредитора и не накърнява добрите нрави. Ограничаване на отговорността е недействително, когато длъжникът е публичен възложител.

Нормалното развитие на облигационните и търговските правоотношения завършва с изпълнението на насрещните задължения, които страните са поели една спрямо друга. Житейският смисъл на встъпването в каквито и да е правоотношения предполага именно получаването на определено благо, което е резултат от изпълнението на определено задължение. От друга страна, неизпълнението на дадено задължение води до редица неблагоприятни последици за виновната страна. Длъжникът е винаги в забава, когато е изтекъл определеният падеж и все още не е изпълнил насрещната си престация. След като длъжникът изпадне в забава, той дължи мораторно обезщетение, защото кредиторът неправомерно е лишен от възможността да ползва паричните си средства. Има ситуации обаче, които препятстват желаното изпълнение и развитие на облигационните и търговските отношения, без това да може да се вмени във вина на която и да е от страните. Несъмнено би било неоправдано и несправедливо да се търси отговорност на която и да е от страните, когато това не може да им се вмени във вина. Ето защо законодателят е предвидил особени правила, с които се освобождава длъжникът от отговорност при невиновна невъзможност за изпълнение. Израз на тези специални правила е институтът на непреодолимата сила или т. нар. форсмажорни обстоятелства. Непреодолимата сила има легална дефиниция в чл. 306, ал. 2 от Търговския закон – „Непреодолима сила е непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, възникнало след сключването на договора.“

За да не отговаря длъжникът за неизпълнение, причинено от непреодолима сила, тя трябва да е настъпила след сключването на договора, но преди падежа на задължението, т.е. преди длъжникът да е изпаднал в забава. Забавата представлява форма на неизпълнение с оглед на времето – задължението е станало изискуемо, но длъжникът не е изпълнил. В случай че длъжникът е бил изпаднал в забава, рискът от евентуалната непреодолима сила пада върху него и той няма да може да се позове на нея. На следващо място, това че има невиновна невъзможност за изпълнение в полза на длъжника не означава, че той няма други задължения, възникнали именно по повод непреодолимата сила. Има изрично правило в чл. 306, ал. 3 ТЗ, което

задължава длъжника, в подходящ срок да уведоми писмено другата страна в какво се състои форсмажорното обстоятелство и възможните последици от него за изпълнението на договора. Това задължение на длъжника не отпада дори когато става дума за ноторно известни факти, какъвто е и случаят с пандемията, породена от COVID-19. Трябва да се има предвид, че неизпълнението на това задължение води до отговорност на длъжника по отношение на вредите, които биха настъпили за кредитора, по повод това неуведомяване.

Общата разпоредба е тази на чл. 81, ал. 1 от ЗЗД - Длъжникът не отговаря, ако невъзможността за изпълнението се дължи на причина, която не може да му се вмени във вина.

В случая се поставя въпросът дали ответникът е освободен от отговорност за забавено плащане поради постановеното от НС Решение на Народното събрание за предприемане на действия от Агенция „Пътна инфраструктура“ за осъществяване на дейностите по поддържане на републиканската пътна мрежа (прието на 20 април 2022 г., обн. ДВ, бр. 32 от 26.4.2022 г.)

Съгласно Решение № 3 от 28.04.2020 по конст. дело № 5/2019 година обявените за протИ.конституционни ненормативни актове – закони във формален смисъл, решения на Народното събрание и укази на президента – са невалидни от приемането или издаването им. По отношение на заварените от решението на Конституционния съд неприключени правоотношения и правоотношенията, предмет на висящи съдебни производства, протИ.конституционният закон не се прилага.

Отговорност на Народното събрание е приетите от него закони да съответстват на Конституцията, защото народните представители поемат като основно свое задължение да я спазват под клетва, която те полагат съгласно чл. 76, ал. 2 на Конституцията при конституирането на всяко новоизбрано Народно събрание. Приемането на протИ.конституционен закон е неизпълнение на основното задължение за спазване на Конституцията от мнозинството народни представители. То е във висша степен протИ.правно, защото съгласно чл. 4, ал. 1 на Конституцията Република България е правова държава, която се управлява на първо място според Конституцията и на следващо място според законите на страната. Приемането на протИ.конституционен закон е деликт, защото приемането му е протИ.правно

деянието (във висша степен) и приложението на противоконституционния закон неизбежно причинява вреди на правните субекти – както на самата държава, така и на гражданите и юридическите лица, които са в равна степен подчинени на закона до привеждането му в съответствие с Конституцията. Държавата не би успявала да поддържа качеството си „правова“, ако не съществува ред за хармонизиране на законите с Конституцията и осъществяването в действителност на правоотношенията в съответствие с нея. Ако е противправно това, което нарушава закона, във висша степен противправно е онова, което нарушава Конституцията; и прекратяването на действието на противоконституционния закон е само първата стъпка за възстановяване на накрънеността на правовата държава.

Решението на НС за предприемане на действия от Агенция „Пътна инфраструктура“ за осъществяване на дейностите по поддържане на републиканската пътна мрежа (прието на 20 април 2022 г., обн. ДВ, бр. 32 от 26.4.2022 г.) не може да се счита за непреодолимата сила или форсмажорни обстоятелство по смисъла на чл. 306, ал. 2 от ТЗ. Нито освобождава ответника от отговорност съгласно разпоредбата на чл. 81, ал. 1 от ЗЗД. На пръв поглед, след като решенията на Народното събрание са задължителни за всички, то тезата на ответника, че не следва да носи отговорност за забавено изпълнение, звучи логично. В същото време обаче ищецът е в договорни отношения именно с ответника и не следва да понася имуществени вреди в резултат на поведението на трето лице, дори това да е Народното събрание. Решението на Народното събрание е обявено за противоконституционно, поради което отговорността на ответника за забавено изпълнение следва да се реализира в пълен обем. Ищецът е изправна страна по договора и не би следвало именно нему да се прехвърля възможността да предяви иск по чл. 7 от Конституцията за вредите, които е претърпял в резултат на противоконституционното решение на Народното събрание. Такъв иск би могъл да предяви ответникът. Но последният следва да заплати на ищеца обезщетение за забавено плащане и за периода, през който обсъжданото решение на НС се е прилагало.

По следващия спорен въпрос, касаещ от кой момент следва да се изчислява лихвата за забава, съдът съобрази следното:

По делото е приложено Споразумение към Договор № РД-38-2/19.09.2019 година, подписано от двете страни на 08.11.2021 година. Споразумението е

приложено към търговско дело № 2021/2022 година на СГС, което е изпратено по подсъдност на Търговищкия окръжен съд – л. 91 от това дело. Страните се съгласяват, че прекратяват действието на договора на 30.06.2022 година и уреждат взаимните си задължения до тази дата. Съгласно т. 3.2 и т. 3.3 от споразумението, описаните в т. 2.3 и т. 2.4 суми следва да бъдат изплатени до 30.06.2022 година. Съгласно т. 5.2 от споразумението, в случай, че възложителят не изпълни задълженията си за плащане в посочените в споразумението срокове в пълен размер, същият заплаща на изпълнителя и законните лихви върху дължимите суми в съответствие с чл. 6, ал. 3 от договора – т.е. в 30-дневен срок след представяне на фактурата.

Тълкувайки волята на страните, изразена в това споразумение, съдът приема, че ищецът е направил отстъпка от правилото на чл. 6, ал. 3 от договора за изискуемостта на вземането му по приложените фактури, като е приел, че дължимите до 08.11.2021 година суми, описани в точки 2.3 и 2.4 от споразумението ще се заплатят до 30.06.2022 година без ответникът да дължи лихва за забава. Разпоредбата на чл. 5.2 от споразумението обаче предвижда едно условие – ако възложителят не плати посочените суми в срок до 30.06.2022 година, то тогава ще се дължат лихви за забавено плащане от момента на изискуемостта на всяка фактура съобразно правилото на чл. 6, ал. 3 от договора за обществена поръчка. По делото не е спорно, че ответникът не е платил дължимите суми, фиксирани в споразумението, до 30.06.2022 година, поради което за изчисляване на обезщетението за забавено плащане следва да се приложи първият посочен от вещото лице вариант, съгласно който лихвата за забава по приложените фактури се изчислява от деня, следващ датата на падежа на задължението, при което общото обезщетение за забавено плащане до 03.11.2022 г., като се съобразят направените частични плащания, е в размер на 1 958 959.58 /един милион деветстотин петдесет и осем хиляди деветстотин петдесет и девет лева и 58 ст./ лева.

По съществото на спора в обобщение съдът приема следното:

Страните по всеки един договор имат своите права и задължения без значение дали става дума за договор за обществена поръчка или не. ЗОП създава определени правила при подбор на изпълнителите на даден договор и правила, касаещи контрола за изпълнение на такъв договор, при който се разходват публични обществени средства. Това обаче не означава, че

възложителят при една обществена поръчка следва да бъде третиран като по-силната страна в създалото се договорно правоотношение и че видът на разходваните средства следва да ограничава правата на изпълнителите. Съгласно чл. 266, ал. 1, изр. първо от ЗЗД възнаграждение се дължи за извършена и приета работа. При забава в плащането се дължи и лихва за забавено плащане. Съгласно чл. 84, ал. 2 от ЗЗД „Когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора.“ В конкретния случай е посочен ден на изпълнение – 30 дни след представяне на фактурата за извършените работи, поради което покана за плащане не е необходима. Дължимото на ищеца обезщетение за забавено плащане на сумите по договора за обществена поръчка е в размер на 1 958 959.58 /един милион деветстотин петдесет и осем хиляди деветстотин петдесет и девет лева и 58 ст./ лева. Ищецът е предявил частичен иск в размер на 30 000 лева, който следва да бъде изцяло уважен със законните от това последици.

Относно разноските:

С оглед обстоятелството, че искът е изцяло основателен, на ищеца следва да се присъдят направените от него разноски в пълен размер. Същият има право и на разноски за предявения главен иск, по отношение на който производството е прекратено. Безспорно е, че ответникът е заплатил дължимите суми по главния иск след предявяване на този иск, поради което е станал причина за завеждане на иска, респ. – носи отговорност за направените от ищеца разноски за държавна такса и разходи за процесуално представителство. Представен е списък на разноските, възлизащи на общата сума от 7 100 лева, към която следва да се прибави и сумата от 300 лева, за която ищецът е бил задължен в съдебно заседание да я заплати и е заплатил същата, или общо разноските, които следва да се възложат в тежест на ответника, са в размер на 7 400 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ с БУЛСТАТ ***** , със седалище и адрес на управление град София, 1606, бул. „М.“, № 3, представлявано от председателя на управителния съвет, да заплати на

„ПЪТИНЖЕНЕРИНГСТРОЙ - Т” ЕАД със седалище и адрес на управление: гр. Търговище, ул. “Т.М.” № 40, ЕИК *****, представлявано от изпълнителния директор Б.С.Т., сумата от 30 000 /тридесет хиляди/ лева, представляваща **част от дължимото обезщетение** за забава върху сумата от 14 903 625.53 лева /четиринадесет милиона деветстотин и три хиляди шестстотин двадесет и пет лева и петдесет и три стотинки/, представляваща възнаграждение за извършени работи по одобрени сертификати за приети работи и издадените въз основа на тях фактури по договор № РД-38-2/19.09.2019 година на АПИ и споразумение към него изх. № на АПИ 53-00-11456/08.11.2021 година за периода от деня, следващ падежа на всяко от задълженията по фактурите до 03.11.2022 година, на основание чл. 86 от ЗЗД във връзка с чл. 309а от ТЗ.

ОСЪЖДА АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ с БУЛСТАТ *****, със седалище и адрес на управление град София, 1606, бул. „М.“, № 3, представлявано от председателя на управителния съвет, да заплати на „ПЪТИНЖЕНЕРИНГСТРОЙ - Т” ЕАД със седалище и адрес на управление: гр. Търговище, ул. “Т.М.” № 40 ЕИК *****, представлявано от изпълнителния директор Б.С.Т., направените по делото разноски в размер на 7 400 /седем хиляди и четиристотин/ лева на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

Решението подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Апелативен съд - Варна.

Съдия при Окръжен съд – Търговище: _____